

OBSAH.

O d d ě l e n i p r v n i .

I. Stavby bohoslužebné.

	Strana
1. Chrámy řecké dob nejstarších. — Chrám na hoře Oše .	2—3
2. Chrámy řecké dob historických. — Sloup dorský, sloup ionský, sloup korintský	3—5
3. Břevnoví chrámu dorského, břevnoví chrámu ionského, břevnoví chrámu korintského. — Střecha chrámu. — Části malované	6—8
4. Chrám mezi výběžky („in antis“). — Chrám s předsloupením, s dvojím předsloupením, s obojsloupením (parthenon athenský), chr. s dvousloupením, chr. s lichým obojsloupením, chr. s lichým dvousloupením	8—12
5. Chrámy kulaté, chrámy dvojité (Erechtheion), chr. světicí	13—14
6. Chrámy podnebesné (<i>ὑπαιθροι</i>). — Chrám Zeva v Olympii.	14—15
7. Obrazy bohův a oltáře. — Socha Athény a Zeva od Feidia	15—17
8. Okresy chrámův. — Propylaje athenské	17—21
9. Chrámy římské. — Chrám Jova kapitolského. — Sloupy chrámů římských. Sloup složený. — Břevnoví. — Rád římskodorský. — Chrámy s předsloupením. — Chrámy klenuté (Pantheon Agrippův)	21—26
10. Okres chrámu římského (Chrám Venery v Pompejích, Jova a Junony v Římě)	26—27

II. Stavby veřejné.

11. Původ divadel řeckých	27—28
12. Podoba a místnost jejich	28
13. Části divadla řeckého. — Prostora pro diváky (patra, klíny, sedadla). — Divadlo v Megalopoli, v Segestě, v Pompejích, v Athenách. — Orchestra. — Jeviště. — Odeion	28—34

14. Divadlo římské. — Cavea, orchestra, scena. — Divadlo herkulanské, d. v Aspendu, v Pompejích, d. Pompejovo, Marcellovo v Římě	34—38
15. Amfitheatr. — Amfitheatre v Pompejích, v Pulji, v Puteolích, v Kapui. — A. Flaviův, a. táborní v Římě	38—41
16. Hippodromos a stadion. — Hippodrom olympijský. — Stadion messenské. — Stadion v Cibyře	41—44
17. Circus a stadium římské. — Cirkus Maxentiův, c. caři-hradský, c. Maximus, c. Flaminiův. — Naumachie	44—47
18. Palaistra a gymnasium Řekův. — Části gymnasií. — Gymnasium efeské	47—49
19. Římské thermy. — Menší thermy pompejské: láznice studená, horká, ovlažovna, šatna. Thermy Karakallovy v Římě	49—56
20. Řecké agory. — Forum římské. — Forum pompejské. — Fora obchodní	56—60
21. Stoy řecké a basiliky římské	61—63
22. Místnosti poradní, úřední a sněmovní v Athenách a v Římě.	63—65
23. Zdi řecké; zdi římské. — Hradby pompejské. — Brány řecké. — Brána figalijská. — Lví brána v Mykenách. — Brány římské. — Věže řecké i římské	65—68
24. Cesty řecké. — Silnice římské: vznik a úprava jejich. — Ulice v Pompejích. — Milníky. — Mosty řecké i římské. — Mosty v Římě	68—71
25. Přístavy řecké. — Přístav císaře Klaudia v Ostii. — Stoky římské. — Stoka hlavní v Římě. — Výtoky (vý-pusty) jezer. — Vodovody římské. — Nádrže čisticí. — Dávné stavby studniční. — Vodovody řecké	71—75

III. Stavby soukromé.

26. Dům řecký z dob herojských. — Dům řecký z doby historické starší. — Dům řecký z doby historické pozdější. — Domu řeckého pozdějšího zřízení a úprava	76—81
27. Dům římský. — Atrium. — Druhy atrií. — Tablinum. — Peristylum. — Půdorys menšího domu. — Dům „Pansův“ v Pompejích. — Vestibulum, vchod, dvěře a zavírání jich. — Klíče. — Atrium domu „Pansova“ a zřízení atria vůbec. — Úprava tablina, peristylia. — Místnosti kolem peristylií: ložnice, jídelny, sály a hovorný; obrazárna, knihovna a lázně. — Krámy a dílny. Byty nájemníkův. — Patra v domech římských. — Patro domu herkulanského. — Okna domů pompejských a římských vůbec. — Střechy. — Dům „básníka tragického“ v Pompejích. — Malby na obmítce. — Úprava stropu a podlahy: dlažba musivní. Topení	81—101
28. Domu řeckého k římskému přirovnání	101—102
29. Stavitelství soukromého v Itálii dějiny. — Paláce v Římě	102—104

30. Hospodářství venkovské: stavení, chov dobytka; pěstování obilí, révy, olívy. — Malé statky venkovské. — Práce polní. — Nářadí hospodářské	104—108
31. Letohrádky. — Villa Hadrianova pod Tiburem. — Villa Pliniova v Laurentě.	108—113
32. Zahrady řecké. — Zahrady římské ovocné, květinové; skleníky. — Parky římské	113—116
33. Mohyly. — Hroby skalní. — Hroby řecké se stelami, sloupy a deskami. — Hrobky na povrchu zemském s náhrobky a pomníky. — Pomníky athenské. — Chrámovité hrobky v Lykii. — Mausoleum. — Pomníky čestné	116—121
34. Hroby římské. — Skalní hrobky Scipionův a Nasonův. — Hrobky klenuté s výklenky pro popelnice. — Podoba hrobek. — Místa hrobek v Římě. — Hrobky pompejské. — Hrobky císařské v Římě. — Pomníky čestné. Čestné sloupy. — Triumfní oblouky: Titův, Severův a Konstantinův v Římě	122—128

O d d ē l e n i d r u h ē .

I. Svršky.

35. Nářadí k sedení řecké i římské	129—132
36. Nářadí k ležení řecké i římské. — Pohovky, odpočívadla; pohovky přístolní	133—136
37. Stoly. — Stoly výstavní na skvostné nádoby	136—137
38. Truhly a skříně	138
39. Nádoby ku přechovávání tekutin. — Nádoby k mísení vína. — Nádoby nalévací a čerpací. — Nádoby picí. — Nádobí kuchyňské a lázeňské	138—146
40. Nádoby malované druhu staršího i mladšího. — Látka menších nádob. — Nádoby sklené a z myrrhy	147—151
41. Košky	151—152
42. Lampy, lampy visací a kandelábry. — Lampadarie. — Svítily	152—156
43. Rozdělování doby denní a noční. — Gnomon. — Klepsydra. — Hodiny sluneční	156—159

II. Kroje a stroje.

44. Roucha spodní: chitonky řecké. — Tuniky římské; stola. 160—165	
45. Roucha svrchní: himation řecké. — Chlamydy řecké. — Tribon, peplos a diplois. — Toga římská. — Toga římská starší; t. vyšíváná. — Palla tunice podobná a její střih. — Palla citernická. — Karakalla. — Dalmatika. — Pláště římské (lacerna, sagum, paludamentum, paenula, laena, trabea). — Synthesis. — Spodky	165—174

	Strana
46. Látka oděvu. — Barva a úprava oděvu. — Pletení, tkaní a šití	175—177
47. Přikrytí hlavy. — Závoj a plachetky řecké. — Závoje a plachetky římské. — Úprava vlasů paní římských	178—182
48. Obuv řecká. — Obuv římská. — Rukavice	182—185
49. Šperky a věci strojné: prsteny a gemmy. — Zrcadla a ličidla. — Přístroje toilettní. — Žezla a hole	185—191

III. Pokrm, nápoj a lázně.

50. Jídlo a pití řecké za věku herojského, za dob pozdějších. — Symposion. — Vína řecká. — Syssitie Sparťanův. — Zábavy při hostině	191—201
51. Hostina římská. — Hostina Trimalchionova. — Pokrmy římské: ryby, korejši, ptactvo, čtvernožci; zeliny, luštěniny, ovoce; prostředky úpravné, pečivo. — Obyčeje při pití. — Nápoje umělé. — Zábavy při hostině	201—212
52. Lázně řecké. — Vody léčivé. — Lázně římské: plat, čas koupele, život lázeňský. — Cvičení a hry v thermách. — Užívání lázní. — Prostředky kosmetické a mydelní. — Přepych lázeňský. — Teplice a lázně mořské	213—220

IV. Rodina a její členové.

53. Svadba řecká. — Žena v domácnosti herojské. — Žena v domácnosti attické. — Postavení ženy řecké	220—226
54. Vychování řecké: vyučování školní, běh hudební, tělocvik; školy sofistů, školy řečnické a filosofické. — Vychování ve Spartě. — Vychování dívek v Attice a ve Spartě	226—237
55. Svadba římská. — Postavení ženy římské	237—241
56. Vychování římské v dobách starších. — Hry dětské. — Vychování římské dob pozdějších. — Právomocnost otce. — Vyučování římské za císařství	241—248
57. Otroctvo u Řekův. — Postavení otrokův	248—252
58. Otroci u Římanův. — Zaměstnání jejich (vozy řecké a římské, hostince). — Otroci římští „rádní.“ — Postavení otrokův: tresty, odměny	253—266
59. Chráněnci římští	267—268

V. Řemesla, živnosti a obchod.

60. Názory řecké o práci mzdné. — Řemesla řecká	269—271
61. Názory římské o práci mzdné. — Řemesla římská: družstva, krámy; řemesla zanázející se stavbou a úpravou obydlí, výrobou náradí, nádobí a oděvu, obuvi, šperků a potravin. Ostatní řemesla	271—279

62. Lékařství římské a řecké	280—281
63. Knihovnictví římské: písanky, papír, úprava závitků, pouzdra. — Knihovny (knihy herkulanské). — Rozmnožování kněh. — Kněhkupci, ceny kněh, honorář. — Knihovnictví řecké	281—288
64. Obchod řecký	288—290
65. Obchod římský: s obilím, s dobytkem, vínem, olejem a solí; se stavivem a surovinami; s kovy a výrobky průmyslovými. — Obchod peněžní	290—296
66. Peníze řecké nejstarší. — Peníze stříbrné aiginské a attické. — Peníze řecké stříbrné a zlaté. — Dareikos perský. — Peníze měděné. — Přehled obyčejných peněz řeckých	296—300
67. Peníze římské měděné druhu nejstaršího. — Peníze římské stříbrné a zlaté. — Peníze řecké v Římě. — Přehled peněz římských za císařův	300—305
68. Míry řecké objemové; přehled attických měr dutých na tekutiny a sypaniny. — Míry řecké délkové; přehled jejich. — Míry římské objemové; přehled jejich. — Míry římské délkové; přehled jejich. — Míry plochové; přehled jejich	306—309
69. Váhy řecké a římské. Přezmeny a závaží	309—312
70. Lodě řecké trojřadné (trojveslí). — Sestrojení lodí, bodec. — Vystrojení lodí: vesla a zřízení jejich; druhy veslařů, počet jich a způsob veslování. — Římské lodě válečné a lodě dopravní. — Doba a rychlosť plavby	312—320

VI. Bohoslužba, slavnosti a hry.

71. Oběti řecké: úlitba, obět krvavá, obět věštná, obět přísežná, smírčí. — Oltáře	321—326
72. Kněží a pomocníci jejich	326—328
73. Oběti římské: obět krvavá, trojžertví; obět bohům podsvětním, obět bůžkům domácím, skřítkům strážným. — Oltáře. — Náradí obětní	328—334
74. Kněží římstí: pontifikové, král obětní, flaminové, Vestálky, sbor patnácti (knihy Sibylliny), sbor sedmi stolovníků; ptakopravci, žertvopravci; saliové, fetialové; kurionové; družstva	334—347
75. Slavnosti řecké: panathenaje, eleusinie, dionysie, lenaje	347—351
76. Hry divadelní řecké; stroje, kostum; masky, oděv	351—356
77. Nástroje hudební	357—364
78. Slavnosti všehehellenské. Olympijská: stadion a hippodrom. — Pythijská. — Isthmijská. — Nemejská	364—371
79. Slavnosti římské: původ her, počet her	371—374
80. Dostihy v cirku. — Zápasy gymnastické	375—380

81. Hry divadelní: attellana, mimus, pantomimus, pyrricha pantomimická. — Herci. — Obecenstvo. — Kázeň v divadle. — Úprava scenická a kostum hercův	380—392
82. Vznik her gladiatorských. — Stav a zřízení gladiátorův. — Zbraň gladiátorův. — Zápasy gladiátorův	392—404
83. Štvanice	404—406
84. Naumachie	406
85. Zápas kapitolský	407

VII. Vojenství a válečnictví.

86. Zbroj a zbraň řecká věku herojského; věku pozdějšího. — Vozy válečné	407—419
87. Zbroj a zbraň římská	419—426
88. Zřízení vojenské řecké věku herojského	426—427
89. Zřízení vojenské attické	427—428
90. Zřízení vojsk námezdných	429—430
91. Šikování, pochod a táboreni	430—433
92. Vojenské zřízení Spartanů	433—435
93. Vojenské zřízení makedonské	435—437
94. Vojenské zřízení římské za králův; za Kamilla a Maria	437—440
95. Vojenství římské za císařství	440—443
96. Praporníci a znaky vojenské	443—445
97. Šikování	445—448
98. Táboreni. — Tábory opevněné. — Služba a život táborský	448—453
99. Mzda vojska římského. — Stravování. — Zdravotnictví	454—455
100. Kázeň u vojtě římském: tresty a odměny; věnce	455—459
101. Pocta triumfní. — Ovatio	459—465
102. Stroje válečné: stroje oblehací, hrubá střelba	465—469

VIII. Zvyky a obřady pohřební.

103. Pohřby řecké věku herojského. — Pohřby věku pozdějšího (v Attice). — Kenotafie. — Pohřby králů spartských	470—477
104. Pohřby římské obyčejné. — Pohřby vznešenější. — Způsob pohřbívání. — Slavnosti pohrobní — Zbožnění	477—483

Ukazatel	485—519
--------------------	---------

